De Geschillenkamer

Samenvatting
Oordeel 2025-23 van 12/09/2025
Zaak 2024-0024

School discrimineerde leerling met ADHD niet op grond van zijn handicap en raciale kenmerken. Er is ook geen weigering van redelijke aanpassingen, intimidatie of represailles.

Situatie

Een leerling met ADHD ervaart problemen met concentratie en emotionele regulering op school. Zijn gedrag wordt soms als storend en agressief beschouwd door personeelsleden. De school legt hem daarom verschillende herstel- en tuchtmaatregelen op.

De moeder van de leerling stelt dat de leerkrachten en de directie onvoldoende begrip hebben voor de handicap van haar zoon. Ze stelt ook dat de school hem strenger behandelt dan leerlingen van Vlaamse afkomst. Ze benadrukt twee incidenten van beweerd fysiek en emotioneel geweld tegen haar zoon. Deze incidenten worden door de partijen verschillend beschreven.

De school en de ouders van de leerling vergaderen regelmatig over zijn zorgnoden. Hij wordt ook vier keer geschorst. Uiteindelijk start de school een tuchtprocedure tegen hem en wordt hij definitief uitgesloten uit de school.

Beoordeling door de Geschillenkamer

Geen directe discriminatie op grond van zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, of etnische of nationale afstamming

De Geschillenkamer stelt vast dat de leerling ongunstig is behandeld. De school heeft hem maatregelen opgelegd, hij heeft niet mogen deelnemen aan bepaalde schoolactiviteiten, en hij is geschorst en uiteindelijk ook uitgesloten van de school. Zijn moeder stelt dat hij ongunstiger is behandeld dan een andere leerling van Vlaamse afkomst die vergelijkbaar gedrag vertoonde. De Geschillenkamer oordeelt echter dat loutere verklaringen en de aangevoerde anonieme getuigenissen niet kunnen volstaan om een vermoeden van directe discriminatie aannemelijk te maken. Op basis van het dossier is het voor de Geschillenkamer onmogelijk om te beoordelen of er andere elementen waren die het beweerde verschil in behandeling tussen die leerlingen zouden kunnen verklaren.

Geen indirecte discriminatie op grond van handicap

De leerling vertoonde regelmatig gedrag dat als storend en agressief werd beschouwd door de school. Dit gedrag was zowel verbaal als fysiek. Hij werd hierop aangesproken en, na verschillende andere maatregelen, uiteindelijk ook uitgesloten uit de school. Zijn moeder stelt dat zijn gedrag te wijten is aan zijn ADHD en dat de school hiervoor meer begrip en ondersteuning moest hebben.

De Geschillenkamer aanvaardt dat de school niet alleen aan de betrokken leerling maar ook aan alle andere leerlingen en aan het personeel een veilige omgeving moet kunnen bieden. Dit is een legitiem doel. Optreden tegen gedrag dat de werking en orde van de school en lessen ernstig en aanhoudend verstoort, draagt bij aan het bereiken van dat doel. Maatregelen verbinden aan dit gedrag is een passend en noodzakelijk middel om het doel te bereiken.

Voor de Geschillenkamer toont de school ook aan dat zij aanzienlijke inspanningen heeft geleverd voor de leerling. De school heeft een geheel aan maatregelen genomen en is zorgvuldig omgegaan met zijn zorgnoden. De school heeft ook pas stapsgewijs meer ingrijpende maatregelen genomen. Rekening houdend met de inspanningen van de school, aanvaardt de Geschillenkamer dat het belang van het verzekeren van de veilige onderwijsomgeving opweegt tegen het nadeel dat de leerling heeft ondervonden.

Geen weigering van redelijke aanpassingen op grond van handicap

Uit de stukken die aan de Geschillenkamer zijn bezorgd, blijkt dat een aangepaste omgang met de emoties van de leerling er regelmatig – maar zeker niet altijd – in slaagt om het ongewenst gedrag in te dijken en het voor de leerling mogelijk te maken om deel te nemen aan de lessen en activiteiten. De Geschillenkamer stelt vast dat de school op dit vlak al veel redelijke aanpassingen heeft gemaakt voor de leerling. Deze aanpassingen hadden al een aanzienlijke organisatorische impact op de school.

Uit het dossier blijkt dat alle bijkomende gevraagde redelijke aanpassingen een onevenredige belasting zouden betekenen voor de school en de leerlingen. De Geschillenkamer aanvaardt dat de school en de individuele leerkrachten niet beschikken over de middelen om deze bijkomende aanpassingen te realiseren zonder dat dit een onevenredige impact heeft op de leerkrachten, de andere leerlingen, en de kwaliteit van het onderwijs. Er is dus geen sprake van een discriminerende weigering van redelijke aanpassingen.

Geen intimidatie

De moeder van de leerling stelt dat de maatregelen die de school tegen haar zoon heeft genomen en de twee incidenten van beweerd geweld door personeelsleden, zorgden voor een vijandige en kwetsende omgeving voor haar zoon. De Geschillenkamer kan uit de voorgelegde stukken echter niet vaststellen dat er sprake is van intimidatie in de zin van het Gelijkekansendecreet.

De moeder van de leerling benadrukt twee gevallen van beweerd fysiek en emotioneel geweld. Tijdens het eerste incident werd de leerling gefilmd tijdens een crisismoment. Uit de stukken blijkt echter dat de opname was bedoeld als documentatie van zo'n crisismoment en niet met andere doelen of gevolgen werd gemaakt. Het tweede incident gaat over beweerd fysiek geweld door een personeelslid tegen haar zoon. Uit het dossier kan de Geschillenkamer echter niet opmaken wat er precies is gebeurd. De Geschillenkamer stelt ook vast dat de ouders van de leerling klacht hebben ingediend bij de politie, die de zaak nog onderzoekt.

Nadelige maatregelen (represailles)

De moeder van de leerling stelt dat ze een discriminatieklacht indiende bij de school over het tweede incident van beweerd fysiek geweld en dat de school daarna een uitsluitingsprocedure opstartte tegen haar zoon om haar te straffen. De Geschillenkamer stelt vast dat de uitsluiting steunde op een tuchttraject dat grotendeels voorafging aan de discriminatieklacht van de moeder bij de school. Er zijn ook geen andere indicaties die het aannemelijk maken dat er sprake is van represailles.

Oordeel

Om die redenen oordeelt de Geschillenkamer:

- dat er geen directie discriminatie op grond van zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, of etnische of nationale afstamming kan worden vastgesteld overeenkomstig het Gelijkekansendecreet;
- dat er geen indirecte discriminatie op grond van handicap kan worden vastgesteld overeenkomstig het Gelijkekansendecreet;~~.~~
- dat er geen weigering van redelijke aanpassingen kan worden vastgesteld overeenkomstig het Gelijkekansendecreet;
- dat er geen intimidatie kan worden vastgesteld overeenkomstig het Gelijkekansendecreet; en

- dat er niet kan worden vastgesteld dat er sprake is van nadelige maatregelen overeenkomstig het Gelijkekansendecreet.

De Geschillenkamer is een onafhankelijk orgaan van het Vlaams Mensenrechteninstituut. Ze buigt zich over discriminatieklachten en oordeelt of er sprake is van discriminatie. Deze samenvatting bindt de Geschillenkamer niet. Het oordeel is te vinden op vlaamsmensenrechteninstituut.be/geschillenkamer/oordelen.

Perscontact: Sarah Schoentjes 0497 05 62 82 | Dorien Geeroms 02 553 29 35
E-mail: geschillenkamer@vmri.be